

Många har förmaksflimmer utan att veta om det

Förmaksflimmer är en betydande riskfaktor för stroke. Forskare räknar med att fyra procent av svenskarna lider av sjukdomen, många utan att ens veta om det.

David Waldenhjort, överläkare och kardiolog på hjärtmottagningen vid Ersta sjukhus, hjälper oss att reda ut frågor kring sjukdomen.

Vad är förmaksflimmer?

– Normalt pumpar hjärtat runt blodet i kroppen genom regelbundna sammandragningar. Vid förmaksflimmer störs rytmen så att hjärtats förmak inte drar ihop sig helt regelbundet. Som en följd av detta kan det uppstå blodproppar i de små veckbildningar eller fickor som finns i förmakets väggar eftersom blodet inte sköljs runt ordentligt. Dessa små blodkoagel kan spolas ut i blodströmmen från hjärtat och nå hjärnans blodådror och täppa till. I värsta fall drabbas man av syrebrist i hjärnan med stroke som följd.

Vilka är symtomen?

– Patienten kan få attacker av hjärtklappning, bli andfådd, få yrsel eller nedsatt kondition eller känna en allmän trötthet. Men många får inga symtom alls. Därför är det viktigt att hitta dessa personer. Ett sätt är att screena riskgrupper med hjälp av exempelvis tum-EKG eller bandspelare-EKG där patienten får en band-

David Waldenhjort, överläkare och kardiolog.

spelare som under 1–7 dagar registrerar hjärtrytmen.

Hur behandlar man förmaksflimmer?

– Främst genom specifika läkemedel, antiarytmika, som stabiliserar hjärtrytmen och förebygger nya attacker av flimmer. Om inte det fungerar, kan elkonvertering användas för att bryta pågående flimmer. Man kan även gå in med

kateterteknik och isolera områden i hjärtat där flimmer kan utlösas ifrån. I vissa fall kan man använda mazedkirurgi som är kirurgiska ingrepp i hjärtats förmak.

Hur mår patienterna?

Det är mycket olika. Många kan leva ett gott liv med kroniskt flimmer, speciellt om vi kan bromsa flimret och ge patienten en bra blodproppsförebyggande medicin. Vi försöker skraddarsy behandlingen genom att individuellt prova ut läkemedel och behandla. Men en del patienter tappar orken, får biverkningar av medicinen eller känner sig socialt handikappade eftersom de måste åka in på sjukhus om de får attacker.

Med EKG-apparaten kan störningar i hjärtrytmen upptäckas.

Stor studie för att rädda liv

Forskare uppskattar att ungefär 100 000 individer lider av förmaksflimmer utan att veta om det.

Just nu pågår en stor studie där 13 000 personer i åldrarna 75–76 år ingår.

I studien håller försökspersonerna tummarna på en tum-EKG-apparat två gånger om dagen i två veckor. EKG-signalen sänds sedan via telenätet till forskarna som går igenom registreringarna och ser om det finns störningar i hjärtrytmen.

Johan Engdahl, överläkare på medicinkliniken vid Hallands sjukhus, är en av forskarna.

– Stroke är en av de sjukdomar som skapar störst mänskligt lidande, inte minst för att stroke kan ge bestående funktionsnedsättningar. Om flimmerpatienter behandlades med rätt sorts blodförtunnande medicin skulle risken för stroke minska med två tredjedelar. Genom att kontinuerligt undersöka riskgrupper och sedan ge blodförtunnande medicin till dem som man upptäcker har förmaksflimmer skulle vi troligen minska dödligheten och antalet insjuknanden i stroke.

Studien är klar inom fem år.

Tre typer av flimmer:

- Attacker där flimret går över spontant.
- Attacker som kräver åtgärder för att gå tillbaka, till exempel medicinsk behandling eller elkonvertering.
- Kvarstående, permanent flimmer.

Nästa vecka!

Äntligen har Malin hittat rätt hjälp mot klådan.